

AKO SA TO UČÍME MY ...

Odoberanie krvi je niečo, čo by mal každý zdravotník vedieť. Síce to nemá každý v popise práce, ale musíme to vedieť. Ak si správne spomínam, preberali sme to niekedy počas tretieho ročníka. Najprv bola samozrejme teória. Miesta odberu, uhol pod ktorým pichnete ihlu a tak podobne. Potom prišla praktická stránka, ale nezačali sme rovno brať krv z niečích žíl. Skúsím vám to opísať. Naša profesorka nám na to zohnala dobrú pomôcku, na ktorej sme to cvičili. Zobrala kúsok tenkej gumenej hadičky a prilepila ju na drevenú paličku, ktorú vám doktor pri kontrole dáva do úst. Viem, je to veľmi primitívny vynález, ale svojmu účelu poslúžil. Aj malé veci niekedy pomôžu pri niečom väčšom. Ale k veci. Pripravili sme si všetky pomôcky: sterilný tampón, dezinfekčný tampón, ihlu, odberové skúmavky, Es-marchovo škrtidlo (tá sťahovacia guma, ak neviete), emitnú misku a podnos, na ktorý sme si to všetko poukladali. Postup je takýto: Naložíme pacientovi na ruku škrtidlo a povieme mu, aby rukou trochu pocvičil. V dôsledku tlaku vyvíjaného škrtidlom sa žily

pekne zviditeľnia, teda aspoň u väčšiny pacientov. Krv odoberáme z oblasti laktovej jamy, ale pokiaľ to z nejakého dôvodu práve tam nejde, môže sa odber urobiť aj z iného miesta. To však už robí sestra, lebo nám dovoľia odoberať iba z toho miesta. Nájdeme si teda peknú žilku a dané miesto vydezinfikujeme. Opatrne vpichnete ihlu do žily tak, aby sme cítili, že sme prepichli žilu. Nejdeme príliš hlboko, aby sme ju neprepichli na oboch stranách, ale ani veľmi plytko, aby sa nestalo, že ju vôbec neprepichnete. Voľnou rukou vezmeme dopredu označenú skúmavku s menom pacienta a nasadíme ju. Mala by do nej začať hneď prúdiť krv a pokiaľ sa to nestane, potlačíme ihlu trochu hlbšie, prípadne ju povytiahneme. Ak nám ani potom nepôjde krv, ihlu vyberieme a začneme odznova na druhej ruke. Ale ak pôjde, počkáme, kým krv natečie do skúmavky po vyznačený bod. Skúmavky totiž v sebe majú určitý tlak, vďaka ktorému natečie dnu iba dané množstvo krvi. Keď krv prestane tiecť, odoberieme skúmavku, uvoľníme škrtidlo a opatrne priložíme na miesto vpichu sterilný tampón. Netlačíme! Následne jemne vytiahneme ihlu a až teraz tampón pritlačíme a prelepíme. Všetky pomôcky odložíme a použitú ihlu odhodíme do označenej nádoby. Výkon je týmto ukončený, akurát už len skontrolujeme, či je skúmavka správne označená menom pacienta, rokom jeho narodenia a oddelením, na ktorom odber prebiehal. Odobraná krv sa

následne prenáša do laboratória, ale to je už o niečom inom. Takto sme sa to teda učili, najprv len na figuríne a potom sme si to skúšali jeden na druhom. Aj mne spolužiačka odoberala krv a podarilo sa jej to veľmi dobre. Aj ja som odoberal a tiež sa mi to podarilo, hoci som bol z toho spočiatku nervózny. A keď sme si boli istí, že to vieme, mohli sme odoberať krv aj v nemocnici, no len pod dohľadom sestričiek alebo učiteliek. Keď sa vyskytli komplikácie, prebrala to osoba s vyššími kompetenciami, ale nebojte, nikdy sa nestalo nič vážne. Akurát niektorým pacientom buď krv nechcela tiecť, alebo nemali dobré žily, z ktorých by sa dalo odoberať. Už som videl brať krv z rôznych miest, zo zápästia a dokonca aj z nohy. A niekedy, aj keď má pacient dobré žily, aj tak mu neodoberáme krv my, ale sestričky, lebo si to pacient vyžiada. Môže to byť rôzne. Tak či onak, je dobré to vedieť, lebo v nemocnici to často potrebujeme. A nemožno zabudnúť, že pred a po výkone je nutné si dôkladne vydezinfikovať ruky. Tak toto bol postup odberu krvi zo žíl. Dúfam, že ste mi porozumeli a že som vás niečo naučil. Len upozorňujem, aby ste to doma neskúšali, pokiaľ teda nemáte patričný titul, ktorý vám to umožňuje. Inak však pozor, lebo aj keď sa to niektorým zdá jednoduché, nie je to žiadna sranda.

autor a photo: Matúš